

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
د مخابراتو او معلوماتي تکنالوجي وزارت
د رسنيو د واحد آمریت
د عامه اړیکو لوی مدیریت

اړیکې مجله

فهرست مطالب این شماره

مطالب	صفحه
د مخابراتو او معلوماتي ټكنالوجۍ وزيرې د چارو ادارې لوی رئیس سره د پروسو د ډیجیټل كیدو په اړه یې خبرې وكړې.....	۳.....
گزارش و کارکدهای سال مالی ۱۳۹۹ وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی.....	۴.....
د مخابراتو او معلوماتي ټكنالوجۍ وزارت كې د سرتیري ملي ورځ ولمانځل شوه.....	۷.....
جلسه آنلاین محترم معصومه خاوری با ریيسان مخابرات ۳۳ ولایت با هدف هماهنگی بیشتر	۸.....
د ښځو نړیواله ورځ د سایبري امنیت په برخه کې د ښځو ځواکمنولو په موخه د مخابراتو په وزارت کې ولمانځل شوه.....	۹.....
پروژه ډیجیټل کاسا با اهداف پایدار و زمینه ساز اتصال منطقه ای	۱۰.....
اشتراک و سخنرانی وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در یازدهمین اجلاس بوسفروس، در شهر استانبول کشور ترکیه.....	۱۱.....
۱۳ استراتیژی سه ساله وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در جلسه هیات رهبری وزارت مورد بحث قرار گرفت.....	۱۲.....
نکسا چگونه باعث سرعت، مصنویت و کاهش قیمت انترنت افغانستان می شود؟.....	۱۳.....
د ۱۳۹۹ مالی کال کې د بدخشان مخابراتو او معلوماتي ټكنالوجۍ ریاست مهمې كړنې او لاسته راوړنې.....	۱۴.....
کارکردها و دستاوردهای مهم ریاست مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ولایت نورستان طی سال مالی ۱۳۹۹	۱۵.....
د لغمان ولایت مخابراتو او معلوماتي ټكنالوجۍ ریاست د عوایدو په راټولولو کې د زیاتوالي له امله وستایل شو.....	۱۶.....
کارکردها و دستاوردهای مهم ریاست مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ولایت سرپل طی سال مالی ۱۳۹۹.....	۱۷.....
د ننگرهار ولایت د مخابراتو او معلوماتي ټكنالوجۍ نوی رئیس رسماً دنده پیل كړه	۱۸.....
کارکردها و دستاوردهای مهم ریاست مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ولایت لغمان طی سال مالی ۱۳۹۹.....	۱۹.....
برنامه آموزشی آنلاین در مورد DNS و DNSSEC در وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی برگزار شد	۲۰.....

صاحب امتیاز	مدیر مسوول	ترتیب کننده
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	عبدالغزیز ستانکزی	معصومه نیازی
عکاس	شماره تماس	آدرس ویب سایت
ویس خان نیکزاد	۰۲۰۲۱۰۵۷۳۳	Www.mcit.gov.af

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزيرې د چارو ادارې لوی رئیس سره د پروسو د ډیجیټل کیدو په اړه یې خبرې وکړې

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزيرې معصومه خاوري د جمهوري ریاست د چارو ادارې لوی رئیس ډاکټر فضل محمود فضلي سره وکتل. د مخابراتو او ټکنالوژۍ وزيرې د دولتي ادارو ترمنځ د پروسو د ډیجیټلي کیدو د طرحې او پلانونو په اړه معلومات وړاندې کړل او د چمتو شوو طرحو عملي کیدو کې یې له چارو ادارې د همکارو غوښتنه وکړه. ډاکټر فضل محمود فضلي د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ وزيرې د چمتو شوو پلانونو هرکلی وکړ، د پروسو د ډیجیټلي کولو بهیر د چټکتیا ټینګار ترڅنګ یې، له یاد وزارت سره د اسانتیاوو او همغږۍ رامنځ ته کولو برخو کې د همکارۍ ډاډ ورکړ.

گزارش و کارکردهای سال مالی ۱۳۹۹ وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی

به سلسله برنامه‌ی "حسابدهی دولت به ملت" به روز پنج شنبه، ۷ حوت رهبری وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی نیز کارکردها و دستاوردهای این وزارت طی سال مالی ۱۳۹۹ را با مردم و رسانه‌ها شریک کرد.

در این برنامه محترمه معصومه خاوری وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی نخست در مورد تشکیل سال مالی ۱۳۹۹ و اهداف و وظایف اساسی وزارت معلومات داده و یکی از اهداف اصلی این وزارت را مسیر و جهت‌دهی سکتور تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی یاد کرد.

وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی کارکردها و دستاوردهای وزارت را در هشت بخش ارائه کرد که خلاصه آن قرار ذیل است:

بخش اول؛ گزارش بودجه و عواید وزارت طی سال مالی ۱۳۹۹

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی با وجود چالش های فوق الذکر، در سال مالی ۱۳۹۹ شش میلیارد و یکصد و یازده میلیون و هفتصد هزار و نه صد و سی و نه افغانی (۶,۱۱۱,۷۰۰,۹۳۹) از منابع مختلف جمع آوری و وارد خزانه دولت کرده است. وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در سال مالی مبلغ (۱,۰۰۲,۱۰۰,۹۴۰) یک میلیارد و دو میلیون و یکصد هزار و نه صد و چهل افغانی تخصیص از وزارت محترم مالیه مطالبه و مبلغ (۸۶۱,۸۰۵,۰۵۶) هشتصد و شصت و یک میلیون و هشتصد و پنج هزار و پنجاه و شش افغانی را جهت تطبیق پروژه ها به مصرف رسانده است.

بخش دوم؛ ارائه خدمات مخابراتی و انترنتی از طریق شرکت افغان تیلیکام و سلام

شرکت مخابراتی افغان تیلیکام روی شبکه فایبرنوری سرمایه گذاری نموده که اکنون با طول حدود ۶۰۰۰ کیلومتر (۲۵) ولایت کشور و با شبکه های پنج کشور همسایه افغانستان وصل گردیده و زمینه تبادل معلومات میان کشورها را نیز فراهم نموده است. این شرکت خدمات صدا و دیتا را از طریق شبکه سلام در (۳۴) ولایت کشور با احداث (۱۳۴۰) سایت مخابراتی گسترش داده و (۲,۲) میلیون مشترک دارد.

بخش سوم؛ طرح و تصویب قوانین و پالیسی ها

وزارت مخابرات به منظور سرعت خدمات و تقویت حکومتداری الکترونیک در کشور، تلاش می کند تا سیستم ها را دیجیتالی بسازد که این دیجیتالی سازی، نیاز به ایجاد قوانین و طرز العمل دارد؛ لذا در جریان سال مالی (۱۳۹۹)؛ طرح و تصویب قانون معاملات و امضای الکترونیکی، طرح قانون امنیت سایبری، قانون تنظیم خدمات پستی، طرز العمل صدور تصدیق دیجیتالی افغانستان، طرز العمل نشراتی، طرز العمل رسیدگی به جرایم سایبری، طرز العمل حکومتداری دیجیتالی، و چندین پالیسی دیگر در بخش های مختلف این وزارت ترتیب و غرض نهایی سازی به مراجع مربوط فرستاده شده است.

بخش چهارم؛ ارائه خدمات

اتصال ادارات دولتی و مکاتب به انترنت و فایبرنوری:

۱. جهت اتصال ادارات دولتی به انترنت در (۳۴) ولایت (از طریق شبکه فایبر نوری یا سیستم بی سیم)، سروی صورت گرفته، تا بندویت لازم شبکه ارتباطات دولتی (Government Network) تأمین گردد. که در این زمینه چهار شرکت، پیشنهاد قیمت خویش را ارائه نموده و بررسی های بعدی آن ادامه دارد.

۲. کار وصل (۱۶۰) باب مکتب با شبکه فایبرنوری در (۲۵) ولایت در جریان است.

۳. کار وصل (۵۰۰) باب مکاتب از طریق وایمکس و پاینت تو پاینت در ولایات در جریان است.

خدمات پستی: ارسال و توزیع سه میلیون و سه صد و بیست نه هزار و چهار صد و سی و یک (۳۳۲۹۴۳۱) قطعه مراسلات پستی ورودی و صدور، داخلی و خارجی در مرکز و ولایات.

بخش پنجم؛ شفافیت، اشتغال زایی و مبارزه با فساد

به منظور شفافیت، اشتغال زایی و مبارزه با فساد اداری و در بخش قراردادهای و پروسه استخدام کارمندان در این وزارت، چارچوب های قانونی و سازوکارهای لازم ایجاد شده است.

بخش ششم؛ اطلاع رسانی

در کنار صدها مورد نشر اخبار و محتوای نشراتی، اطلاع رسانی عامه از طریق سیستم دسترسی به اطلاعات (آنلاین)، توزیع ده ها مورد فورم دسترسی به اطلاعات طور حضوری و تطبیق کامل شاخص های ۴۴ گانه کمیسیون دسترسی به اطلاعات.

بخش هفتم، پلانهای آینده وزارت برای سال مالی ۱۴۰۰

۱. توسعه تکنالوژی معلوماتی افغانستان (توسعه حکومتداری الکترونیکی در بخش معارف، تحصیلات عالی و صحت)؛

۲. توسعه مرکز تبادل انترنت ((NIXA)؛

۳. تبدیل نمودن مرکز ملی معلومات افغانستان به iCloud؛

۴. تطبیق پروژه دیجیتال کاسا؛

۵. پرداخت معاشات از طریق موبایل ((MSP)؛

۶. تطبیق پروژه های واحد- ریفورم های وزارت؛

۷. توسعه زیربنا برای تصادیق و معاملات الکترونیکی ((ARCA)؛

۸. ایجاد استیشن زمینی ستلایت برای سکتور تعلیمی و صحت؛

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت کې د سرتیري ملي ورځ ولمانځل شوه

د دولت رهبري پلاوي لخوا د سرتیري ملي ورځې په وياړ د لمانځ غونډې هم مهاله د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت مشرتابه هم د هیواد دفاعي او امنیتي ځواکونو د سربښندنو او قربانیو څخه د ستاینلیکونو او گلونو په وړاندې کولو سره ستاینه وکړه.

په دې غونډه کې، د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزیرې معصومه خاوري دفاعي او امنیتي ځواکونه د هیواد د وقار، سوکالی او خپلواکی سمبول وبلل.

جلسه آنلاین محترم معصومه خاوری با رییسان مخابرات ۳۳ ولایت با هدف هماهنگی بیشتر

محترم معصومه خاوری وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی با حضور شماری از رییسان مرکزی از جمله رئیس مخابرات ولایت کابل، از طریق ویدیو کنفرانس با رؤسای مخابرات ۳۳ ولایت صحبت کرد.

ترتیب پلان استراتیژی ۳ ساله وزارت، تعقیب تعهدات کنفرانس جینوا، برگزاری کنفرانس ملی دیجیتال سازی افغانستان، ترتیب طرح‌های دیجیتال سازی ولایتی، برگزاری ورکشاپ‌های آموزشی ولایتی برای ایجاد و رشد مهارت‌های دیجیتلی از موضوعات مورد بحث این جلسه بود.

معصومه خاوری وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ضمن تأکید بر پیشبرد منظم وظایف روزمره توسط رؤسای ولایتی، خواستار تلاش و توجه همه جانبه آنها در مورد فراهم کردن مقدمات و زمینه‌ها برای دیجیتال سازی پروسه‌ها و ایجاد طرزالعمل‌های لازم در این مورد شد.

سپس رؤسای ولایتی هر کدام به نوبه خود مشکلات، پیشنهادات و نظریات خود را با رهبری وزارت شریک ساختند.

در اخیر بانو خاوری ضمن استماع پیشنهادات و نظریات رییسان مخابرات ولایات از رؤسای ولایتی مخابرات خواست تا ظرف ۱۰ روز آینده، طرح‌ها و پیشنهادات شان را در مورد استراتیژی ۳ ساله وزارت و همچنین پروسه دیجیتال سازی با مرکز شریک سازند تا هرچه زودتر این استراتیژی نهایی و بر اساس آن تصمیم و اقدامات بعدی انجام شود.

د ښځو نړیواله ورځ د سایبري امنیت په برخه کې د ښځو ځواکمنولو په موخه د
مخابراتو په وزارت کې ولمانځل شوه

دا برنامه د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزيرې معصومه خاوري، د وزارت يو شمير رئيسانو او ښځينه کارمندانو په گډون کې ترسره شو. د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزيرې د مارچ اتمه، د ښځو نړيوالې ورځې په مناسبت په هيواد کې ټولو ميرمنو په ځانگړي توگه د دې وزارت ښځينه کارمندانو ته مبارکي وويله او زياته يې کره چې نن ورځ په مختلفو څانگو کې د ښځو شتون د دوی د زورتيا او هڅو پايله ده. اغلې خاوري د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ په سکتور کې د ښځو له فعال حضور څخه خوښي څرگنده کړه، خو ټينگار يې وکړ چې ميرمنې کولی شي د تخنيکي پوهې په ترلاسه کولو سره پدې سکتور کې خپل حضور پياوړی کړي، او د ټکنالوجۍ په کارولو سره محروميت او نابرابرۍ له منځه يوسي.

پدې برنامه کې، د سایبري امنیت په برخه کې د ښځو ځواکمنتيا لپاره د پوهاوي ورکشاپ د معلوماتو سيستمونو امنیت رياست لخوا هم په لاره واچول شو.

د معلوماتو سيستمونو امنیت رئيس ښاغلي محمد حسيني وويل چې د پروگرام اصلي هدف د سایبري امنیت په برخه کې د ميرمنو پوهاوي، د بيلابيلو گوانبونو، خطرونو او سایبري جرمونو سره بلدتيا ترلاسه کول او همدارنگه د معلوماتو خوندي کولو په ميتودونو پوهيدل دي.

ښاغلي حسيني وويل چې د پوهاوي دغه پروگرام به د ادارو اړتياوو سره سم په راتلونکي کې پراخه شي او د نورو ادارو کارمندانو لپاره به هم پلي شي.

پروژه دیجیتال کاسا با اهداف پایدار و زمینه ساز اتصال منطقه ای

در نشستی که با حضور محترمه معصومه خاوری وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی و مسوولان پروژه دیجیتال کاسا به هدف ارزیابی تخنیکی این پروژه برگزار گردید، روی چگونگی تسریع و تحقق بهتر اهداف این پروژه صحبت شد.

وزیر مخابرات در این نشست پس از استماع گزارش مسوولان این پروژه تأکید نمود که این پروژه جزء از پروژه های مهم بانک جهانی برای اتصال و فراهم ساختن فرصت های مناسب در راستای افغانستان دیجیتالی است و مطابق به تعهداتی که افغانستان در کنفرانس جنیوا به جامعه جهانی سپرده است، ایجاب می کند که با سرعت بیشتر و به گونه مؤثر و پایدار به پیش برده شود

در این جلسه تأکید شد تا مسوولان این پروژه در مطابقت با پلانها و ستراتیژی های مربوط که به عنوان نقشه راه عمل خواهند کرد، به گونه مؤفق و با در نظر داشت پایداری نتایج آن به خصوص بستر سازی برای اتصال و دیجیتال سازی ادارات، آنرا تطبیق و در مراحل مختلف گزارش آن را با رهبری وزارت شریک سازد.

اشتراک و سخنرانی وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در یازدهمین اجلاس بوسفروس، در شهر استانبول کشور ترکیه

معصومه خاوری، وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در یازدهمین کنفرانس بوسفروس 11 BOSPHERUS SMMIT که در شهر استانبول کشور ترکیه تحت عنوان تاثیرات اجتماعی دیجیتالی‌زیشن برگزار شده بود اشتراک و سخنرانی نمود.

معصومه خاوری در این کنفرانس بر اهمیت استفاده از فناوری ارتباطات یا تکنالوژی در شیوه حکومت‌داری تاکید نموده یاد آور شد که تقویت حکومت‌داری الکترونیک باعث ساده‌سازی و شفافیت در پروسه‌ها، کاهش فساد، سرعت عمل در پیشبرد کارها و همچنین باعث صرفه‌جویی در وقت و هزینه‌ها و همچنین باعث پیشرفت اقتصادی دولت و ملت‌ها می‌گردد.

معصومه خاوری در قسمت دیگر از صحبت‌هایش، در مورد تاثیرات منفی دیجیتالی‌سازی بر جامعه نیز اشاره نموده یاد آور شد که امنیت معلومات، حریم خصوصی، تغییر در داده‌های دیجیتالی، حق کاپی‌رایت، حساب‌های جعلی، زندگی مجازی، اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و جرایم سایبری از چالش‌های دنیای دیجیتالی است که مدیریت آن نیازمند کار مشترک دولت‌هاست.

وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در پایان صحبت‌هایش یاد آور شد که یکی از اهداف اشتراک ما در این نشست، ارزیابی وضعیت و ظرفیت نهادهای حاضر در این جلسه، شریک‌سازی تجارب و دیدگاه‌ها و در نهایت تقویت همکاری، مشارکت و پرداختن به یکی از نیازهای عصر فعلی از جمله دیجیتالی‌سازی، فواید و معایب آن و همچنین تاثیرات اجتماعی این پدیده است که پس از شیوع ویروس کرونا، بیشتر مورد توجه دولت و ملت‌ها قرار گرفته است.

قابل ذکر است که این کنفرانس در هشتم و نهم ماه مارچ برگزار شده بود و رییس جمهور ترکیه و نمایندگان کشورها و سازمان‌های عضو نیز در آن اشتراک و صحبت نمودند.

استراتیژی سه ساله وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در جلسه هیات رهبری وزارت مورد بحث قرار گرفت

نشست هیات رهبری وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، به ریاست محترم معصومه خاوری و اشتراک احمد مسعود لطیف رای معین پالیسی و پروگرام و رییسان بخشهای مختلف وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی دایر شد.

در این جلسه روی موضوعات مختلف از جمله ترتیب استراتیژی سه ساله وزارت، تعهدات حکومت افغانستان در کنفرانس جنیوا، با هدف صلح، رفاه و خودکفایی، بررسی چگونگی و میزان اجراءات مصوبات کابینه و همچنین ایجاد سیستم TMS یا سیستم مدیریت وظایف (داخلی) وزارت به گونه مفصل بحث و صحبت شد.

وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، پس از استماع نظریات و صحبت های ریاست های شامل جلسه، به آنها هدایت داد که در قالب کمیته ی موظف، نظریات و دیدگاه های خود را برای غنای بیشتر این استراتیژی شریک سازند.

نکسا چگونه باعث سرعت، مصوونیت و کاهش قیمت اینترنت افغانستان می شود؟

پروژه نکسا یکی از پروژه های وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی است که در سال ۱۳۹۷ راه اندازی شد و فازهای توسعه آن جریان دارد. این زیربنا از زمان راه اندازی الی اکنون با بیش از ۲۴ شرکت ارایه کننده خدمات اینترنتی و تمامی شرکت های مخابراتی وصل گردیده و خدمات خویش را ارایه می دارد.

مرکز تبادل اینترنت افغانستان (NIXA) زیربنای فیزیکی است که به وسیله آن ترافیک اینترنت و اطلاعات توسط شرکتهای خدمات اینترنتی (Internet Services Providers) داخلی تبادل می گردد.

مرکز تبادل اینترنت افغانستان (NIXA) به منظور فعالیتهای زیر ایجاد شده است:

حفظ محریمیت اطلاعات.

کاهش در مصرف بندویت.

بلند بردن سرعت و کیفیت اینترنت.

ایجاد گیتوی برای ترافیک داخلی اینترنت افغانستان.

یکی از اهداف پروژه نکسا ایجاد یک گیتوی (Gateway) داخلی برای ترافیک داخلی اینترنت افغانستان می باشد که برای امنیت و محریمیت معلومات بسیار مؤثر می باشد و همچنین برای سرعت بخشیدن به ترافیک داخلی کشور نقش عمده را بازی می کند زیرا دیگر ترافیک اینترنت، مسیر طولانی قبلی را طی نخواهد کرد.

قبل از ایجاد مرکز نقطه تبادل اینترنت، شرکت های ارائه کننده خدمات اینترنت، اینترنت را از کشورهای مختلف خریداری نموده و گیتوی داخلی در افغانستان ایجاد نگردیده بود به همین لحاظ از گیتوی های کشورهای ارایه کننده خدمات اینترنتی Routing صورت میگرفت و تمام ترافیک در گیتوی خارج از کشور تبادل میگردد که این کار ضمن عدم اطمینان از مصوونیت و محریمیت دیتا، سبب می شد تا اینترنت با سرعت کمتر و قیمت بلندتر ارائه گردد. در عین حال از دست رفتن اطلاعات (lose of package) به دلیل طی نمودن مسیر طولانی امکان پذیر بود.

از جانب دیگر شرکت های بزرگ خدمات اینترنتی برای تبادل ترافیک داخلی کشور (Per MB) به کشورهای ارائه کننده اینترنت پول گزافی پرداخت می نمایند، وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی با ایجاد مرکز تبادل اینترنت (NIXA) قادر به تبادل ترافیک داخلی اینترنت، مصوونتر و با سرعت بهتر برای شرکت های ISPs و مخابراتی می باشد.

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی بخش های ذیل را تحت پوشش قرارداده است:

دسترسی به Data که در داخل افغانستان ذخیره شده است.

محلی سازی فیسبوک، گوگل و DNS Root Serve که در یک ثانیه بیش از 6 Gig ترافیک را تبادل می نماید. وصل سازی سرورهای ذکر شده با مرکز تبادل اینترنت باعث میگردد تا ۸۰ فیصد ترافیک اطلاعات در داخل کشور تبادل گردد و مصوونیت اطلاعات کاربران اینترنت را افزایش دهد.

بنابراین گفته می توانیم که نکسا یکی از زیربناهای بسیار مهم و کلیدی برای تبادل اطلاعات کاربران شرکت های مخابراتی و شرکت های ارائه کننده خدمات اینترنتی می باشد که از یک طرف باعث افزایش سرعت، مصوونیت و در عین حال سبب کاهش قیمت در پروژه تبادل اینترنت و دیتا می شود.

د ۱۳۹۹ مالي کال کې د بدخشان مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجي رياست مهمې کړنې او لاسته راوړنې

- ۱- په درایم، جرم، شهر بزرگ او شغنان ولسواليو کې له روشن او سلام مخابراتي شبکو او مخابراتي خدمتونو ته د لاسرسي پروژو د نهم پړاو څخه د څلورو نويو انتنونو نصب کول.
 - ۲- د نسی، مایمی، کران، منجان او بهارک په ولسواليو کې د TDF او مخابراتي خدمتونو ته لاسرسي پروژې د نهم پړاو د څلورو سایټونو سروې.
 - ۳- د CASA 2000 پروژې اړوند نوري فايبر شبکې سره د ولايت په مرکز کې د ټولو دولتي ادارو، ښوونيزو او تحصيلي بنسټونو د نښلولو په موخه سروې د تخنيکي ټيم لخوا بشپړه شوې ده.
 - ۴- د ولايت په مرکز، کشم او يفتل ولسواليو کې د پايښت ټو پايښت له لارې د نوري فايبر شبکې سره د ۱۵ ښوونځيو نښلولو په موخه تخنيکي سروې بشپړه شوې ده، او همدارنگه د عامې روغتيا او ولايتي روغتون رياست، د شهيد سايف ليسي او دارالمعلمين د وصولوکار د بشپړيدو په حال کې دی.
 - ۵- د معلوماتي ټکنالوجي رياست د روزنيز مرکز بيا فعالول او د کمپيوټري پروگرامونو د زده کړې لپاره ۲۰ تنو نارينه او ښځينه زده کوونکو جذبول.
 - ۶- د ولايت مستوفيت په همکارۍ د تيرو کلونو د مخابراتي خدمتونو له درکه ۱۶۰۰۰۰۰ افغانۍ عوايد راټولول.
 - ۷- د ولايت په کچه د مخابراتي خدمتونو دوامداره څارنه
- ملت ته د حکومت د حساب ورکولو د برنامې له مخې د بدخشان د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجي رياست او د سيمه ييزو ارگانونو ادارې او واحدونو د خپلو کړنو او دندو په اړه خلکو ته راپور ورکړ.
- د بدخشان ولايت د نظارت او ارزونې کارپوه ښاغلي ضمير خان عزيزي د ټولو سکتورونو په استازيتوب، د دې ولايت ډيجيټل همغږی کونکي ادارې په شمول د دې سکتور لاسته راوړنو په اړه معلومات ورکړل.

کارکردها و دستاوردهای مهم ریاست مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ولایت نورستان طی سال مالی ۱۳۹۹

- ۱- تکمیل و فعال سازی یک سایت روشن در منطقه دره بجگل ولسوالی دواب.
 - ۲- فعال سازی به تعداد ۳ سایت مخابراتی اتصالات با استفاده از سیستم شریک سازی (sharing) از طریق سایت مخابراتی روشن در مناطق چتراس مربوط مرکز نورستان، مناطق بونی و اکت بن ولسوالی واما و منطقه بجگل ولسوالی دواب ولایت نورستان.
 - ۳- وصل تعداد ۸ سایت مخابراتی از سیستم ماهواره به سیستم میکروویف در ولسوال نورگرام.
 - ۴- آغاز فعالیت خدمات G3 افغان بیسیم در ولسوالی نورگرام.
 - ۵- کندنکاری و فرش پایپ برای کیبل فایبرنوری به طول ۶ کیلومتر در مسیر شاهراه ولایات نورستان و کنرها در تفاهم با وزارت فواید عامه.
 - ۶- تکمیل سروی دو سایت مخابراتی روشن از پروژه نهم تی دی اف (TDF) در ولسوالی های دواب و مندول؛ اما متأسفانه به دلیل عدم امنیت در مناطق یاد شده کار آن متوقف میباشد.
- به سلسله برنامه حساب دهی دولت به ملت توسط ریاست ها و واحدهای ادارات محلی، ریاست مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ولایت نورستان طی محفل رسمی که در تالار کنفرانس های مقام ولایت نورستان برگزار شده بود از اجراءات و کارکردهای خود طی سال مالی ۱۳۹۹ به مردم گزارش داد.
- عبدالغفور ملکزی والی ولایت نورستان به نمایندگی از تمام سکتورها از جمله ریاست مخابرات و تکنالوژی معلوماتی این ولایت در مورد دستاوردهای این سکتور معلومات ارائه کرد

د لغمان ولايت مخابراتو او معلوماتي ټكنالوجۍ رياست د عوايدو په راټولولو كې د زياتوالي له امله وستايل شو

د لغمان ولايت د مخابراتو او معلوماتي ټكنالوجۍ رئيس ښاغلي محمد هميون شمس له وركړل شوې هدف څخه د ډير عايد راټولولو له امله

وستايل شو او نوموړي ته د ولايت مقام لخوا د دريمې درجې ستاينليك وركړل شو.

په ۱۳۹۹ مالي كال كې، ياد رياست د ټاكل شوي هدف څخه ۱۲۱,۲۶ سلنه ډير عايد راټول كړي او د دولت خزانې ته يې سپارلي دي.

کارکردها و دستاوردهای مهم ریاست

مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ولایت سرپل طی سال مالی ۱۳۹۹

۱. سروی به تعداد (۵۵) اداره محلی و به تعداد (۲۴) باب لیسه و انستیتیوت جهت وصل انترنت رایگان از طریق پروژه Govnet.
۲. ایجاد دیتابیس Inventory Management System به منظور استفاده مؤثر و جلوگیری از مفقود شدن اجناس اداره.
۳. ایجاد دیتابیس به منظور چگونگی اجراءات مکاتب دریافتی از مرکز و ادارات دولتی.
۴. طرح و دیزاین شبکه‌های انترنتی دفاتر مقام ولایت.
۵. نظارت از نصب تجهیزات جهت وصل نه باب مکتب از طریق انترنت (P2P) در مرکز ولایت.
۶. اعمار و بهره برداری به تعداد یک سایت مخابراتی افغان تیلیکام از پروژه تی دی اف TDF در منطقه دهنه ولسوالی بلخاب.
۷. اعمار و بهره برداری به تعداد سه سایت مخابراتی روشن از پروژه تی دی اف TDF در مناطق پیرغوله، گلوز و شاخدره ولسوالی بلخاب.

۸. سروی تخنیکي به تعداد سه سایت مخابراتی افغان بیسیم در منطقه سبزی کلان ولسوالی سوزمه قلعه، منطقه شیرم ها مرکز سرپل و قریه کاشان ولسوالی کوهستانات.
 ۹. طرح و ترتیب مکانیزم جامع جمع آوری و رسیدگی به شکایات مردم در بخش مخابرات و تکنالوژی معلوماتی.
 ۱۰. جمع آوری یک میلیون و چهار صد و بیست دو هزار و دوصد (۱۴۲۲۲۰۰) افغانی عواید توسط این ریاست
- به سلسله برنامه حساب دهی دولت به ملت، انجنیر حسین قربانی رئیس مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ولایت سرپل طی محفل رسمی که در تالار کنفرانس های مقام این ولایت برگزار شده بود از اجراءات و کارکردهای خود طی سال مالی ۱۳۹۹ به مردم گزارش ارایه کرد و به سوالات پاسخ داد

د ننگرهار ولايت د مخابراتو او معلوماتي ټكنالوجۍ نوي رئيس رسماً دنده پيل كړه

د ننگرهار ولايت د مخابراتو او معلوماتي ټكنالوجۍ نوي رئيس ښاغلي شفيق الله مشفق د يوې غونډې په ترڅ كې د ولايت مرستيال پوهنوال ببرك مياخېل لخوا چې د ولايت بشري سرچينو رئيس احمد ضياءعبدالزي او نورو مسئولينو هم حضور درلود مسئولينو ته ورو وپېژندل شو او رسماً يې دنده پيل كړه.

نوموړي د مخكيني رئيس عبدالرازق ثاقب د تر سره كړيو هڅو ستاينه وكړه او نوي رئيس ته يې په چارو كې د برياليتوب هيله وكړه. د دې ادارې نوي رئيس شفيق الله مشفق وويل، چې په دې ولايت كې به ډيجيټلې خدماتو همغږي ته كار وكړي او همدا راز د بريښنايي حكومنداري او معلوماتي ټيكنالوژۍ په برخه ولس ته خدمات وړاندي كړي.

کارکردها و دستاوردهای مهم ریاست مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ولایت
لغمان طی سال مالی ۱۳۹۹

۱. نصب ۷ پایه آنتن جدید شرکت های مختلف مخابراتی .
- ۲- بهبود خدمات ۲۱ آنتن مخابراتی از خدمات 2 G به خدمات G3
- ۳- وصل ۳ باب مکتب و ۲ اداره دولتی از طریق فایبرنوری به طول ۲,۹۸۵ کیلومتر به اینترنت
- ۴- تمدید کیبل فایبر نوری شرکت های افغان بی سیم و ACG بطور جداگانه با طول ۵۲ کیلومتر از درونته تا پل استحکام.
- ۵- تکمیل سروی ۸۳ اداره دولتی و مکاتب جهت اتصال به اینترنت از طریق پروژه govnet دیجیتل کاسا.
- ۶- وصل ۱۶ باب مکتب از طریق P2P و WiMAX به اینترنت.
- ۷- توزیع فریکانس صدا برای (1) رادیوی FM و (1) تلویزیون در شهر مهترلام.
- ۸- فراغت به تعداد ۱۰۸ تن از مراکز آموزش تکنالوژی معلوماتی در دو دوره آموزشی.
- ۹- مبارزه جدی در برابر فروشات غیرقانونی سیمکارت ها در شهر مهترلام و ولسوالی ها صورت گرفته که در نتیجه فروش سیمکارت های غیر راجستر شده صفر گردیده است.
- ۱۰ - بازسازی پُسته خانه ولایت لغمان به بطور مدرن و معیاری.
- ۱۱- توزیع حدود ۴,۵ تَن خدمات پُستی صادره و وارده.
- ۱۲- توزیع به تعداد ۴۸۹۳ جلد پاسپورت از طریق پُسته خانه مرکزی.
- ۱۳ جمع آوری مبلغ ۴,۴۲ میلیون افغانی عواید که این عواید ۱۲۱,۲۶ درصد بیشتر از هدف تعیین شده توسط مستوفیت میباشد

به سلسله برنامه حساب دهی دولت به ملت، محمد همایون شمس رییس مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ولایت لغمان طی محفل رسمی که در تالار کنفرانس های مقام این ولایت برگزار شده بود از اجراءات و کارکردهای این ریاست طی سال مالی ۱۳۹۹ به مردم گزارش آرایه کرد و به سوالات پاسخ داد

برنامه آموزشی آنلاین در مورد DNS و DNSSEC در وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی برگزار شد

این برنامه توسط ریاست امنیت سیستم‌های معلومات وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی و اداره (ICANN) یا اداره بین المللی توزیع نام و نمبر، به صورت آنلاین دایر شده بود و نمایندگان شرکتهای فراهم کننده انترنت (ISPs، شرکتهای فراهم کننده فضای انترنتی (Hosting Providers) و ریاست‌های ولایتی این وزارت اشتراک نموده بودند.

محمد حسینی رییس امنیت سیستم‌های معلومات وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، هدف از راه اندازی این برنامه را ارتقای ظرفیت و آگاهی دهی برای کارمندان بخشهای تخنیکی و آی تی ادارات فوق الذکر خواند تا بتوانند امنیت سیستم‌های مربوط را در مقابل حملات سایبری قوی بسازند.

اداره ICANN، اداره بین المللی توزیع نام و نمبر در سطح جهان است که بخش af. یا دومین افغانستان نیز عضویت آنرا دارد و سالانه برای کشورهای عضو و رو به توسعه، برنامه‌های آموزشی را راه اندازی می‌نماید.

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ضمن اظهار قدردانی از اداره ICANN به خاطر فراهم کردن این برنامه و آموزش و آگاهی دهی رایگان، خواستار همکاری های بیشتر و تداوم و گسترش این نامه ها در آینده شد.